

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Toma Nadejda,

Judecători: Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat în ședință de judecată, fără citarea părților la proces, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, împotriva sentinței nr. 195 a Tribunalului Militar al Diviziei de pușcași nr. 69 din 12 octombrie 1942, în privința condamnatului,

Smolear Pavel XXXXX, născut în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

15 decembrie 2020 – 05 aprilie 2021

CONSTATĂ:

1. Prin sentința nr. 195 a Tribunalului Militar al Diviziei de pușcași nr.69 din 12 octombrie 1942, Smolear Pavel a fost condamnat în baza art. 58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR, la pedeapsa de 08 ani privațiune de libertate, în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 ani, cu confiscarea sumei de 120 de ruble.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Smolear Pavel, în timpul efectuării serviciului militar, a făcut agitație antisovietică menționând că nu dorește să lupte împotriva Germaniei, care este mai bine dotată tehnic și nu crede în victoria Armatei Roșii. A lăudat modul de trai în Basarabia până la instalarea puterii sovietice.

3. Sentința a devenit irevocabilă prin neatacare.

4. La 15 decembrie 2020, Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea hotărârii menționate, încetarea procesului penal și reabilitarea lui Smolear Pavel.

Recurentul a invocat că în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată, nu a fost dovedit caracterul contrarevoluționar al acțiunilor condamnatului Smolear Pavel, deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidare, subminare sau slăbirea puterii de stat ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede art. 58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR.

Sentința de condamnare în privința condamnatului Smolear Pavel, a fost pronunțată exclusiv pe baza declarațiilor acestuia, fără a fi citați și

audiați martori în ședința de judecată și fără a fi administrate și cercetate alte probe.

Totodată, pentru exprimarea opiniei sale la cu referire la situația generală în armata română, în comparație cu cea sovietică, inculpatul nu putea fi acuzat și condamnat.

A fost încălcat flagrant dreptul condamnatului Smolear Pavel la un proces echitabil, cauza fiind examinată în lipsa unui apărător, deși participarea acestuia era obligatorie, ce constituie un viciu fundamental care a afectat sentința pronunțată.

5. Judecând recursul în anulare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, cu modificările ulterioare, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate inclusiv pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, prin sentința nr.195 a Tribunalului Militar al Diviziei de pușcași nr. 69 din 12 octombrie 1942, Smolear Pavel xxxxx a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de „activitate contrarevoluționară și chemări la lichidare, subminarea sau slăbirea puterii de stat”, în lipsa elementelor infracțiunii incriminate.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit găsește prezente în

speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui *Smolear Pavel xxxxx* în baza art. 58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate și dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

6. În conformitate cu art. 452, 453 alin. (1), 457, 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiu penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința nr. 195 a Tribunalului Militar al Diviziei de pușcași nr. 69 din 12 octombrie 1942, privind condamnarea lui Smolear Pavel în baza art. 58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR la 08 ani privațiune de libertate, în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 ani, cu confiscarea sumei de 120 ruble, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

Smolear Pavel XXXXX este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 28 aprilie 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion